

Kultur- og kirkedepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Oslo 1. sept. 2003

Rett til korte nyhetsreportasjer fra viktige begivenheter omfattet av eksklusive formidlingsrettigheter

Vi viser til høringsbrev av 02.07.2003 Deres ref: 2003/2437 ME/ME3 ASK:elt

Innledningsvis ønsker TV 2 å presisere at TV 2 er enig i at det er nødvendig å etablere en alminnelig rett til å rapportere faktiske hendelser nyhetsmessig. Dette utgangspunktet må også fastholdes når det rapporteres fra viktige arrangerte hendelser hvor det er inngått avtaler om eksklusive formidlingsrettigheter. Det vises her til de alminnelige ytringsfrihetsreguleringer i Grunnlovens § 100 og Menneskerettsloven.

I forhold til dette utgangspunktet må det imidlertid understrekes at tilslutningen til et slikt prinsipp ikke innebærer at TV 2 slutter seg til at det - uten avtalegrunnlag og uten vederlag - skal kunne "eksproprieres" beskyttet materiale eller andre rettigheter som den aktuelle nyhetsrapporterende mediebedrift ikke selv har ervervet.

Slik vi ser problemstillingene er det tre interessenter her; arrangør, det selskap som står for den originære overføringen / rapporteringen i territoriet og andre medier som er interessert i å rapportere fra hendelsene, men ikke er til stede eller heller ikke har inngått avtale med arrangør eller den som gjør opptak på stedet..

I forhold til arrangøren vil TV 2 sterkt anbefale at man så langt mulig – gjennom internasjonale reguleringer - sikrer mediene direkte adgang til arrangementene for ordinær nyhetsrapportering. Et sentralt poeng må da være at de enkelte medier står fritt til nyhetsrapportering innenfor rimelige grenser og at de selv finansierer sin egen produksjon.

Selv om de seriøse nyhetsmediene gjerne ønsker å gjøre egen dekning må det naturligvis erkjennes at det rent praktisk ikke lar seg gjøre å gi alle medier adgang til de mest besøkte arrangementer. I slike tilfelle er det TV 2s oppfatning at det bør etableres en pålagt plikt til å

etablere "pooler" for derigjennom å sørge for at de medier som ikke får primær tilgang gis tilgang til materialet for ordinær nyhetsrapportering.

Ut over dette er det TV 2s oppfatning at man bør legge til grunn at rapportering av ordinære faktiske opplysninger fra arrangementene må kunne skje i den grad åndsverkloven ikke sperre for dette. Man bør etablere internasjonale regelsett som sikrer dette.

Arrangementer som det gjøres opptak eller overføringer fra, utløser gjerne ønske fra dem som ikke er til stede om å benytte det materialet som produseres av de tilstedeværende kringkastere eller som baserer seg på deres kjøp av slikt materiale fra en vertskapskringkaster.

Her er det - for å beskytte mulighetene for nyhetsformidling og videre distribusjon av dette materialet - viktig å sikre at arrangøren ikke gjennom sine avtaler med de som dekker arrangementet, forhindrer de tilstedeværende fra å stille dette til rådighet for ordinær nyhetsdekning i andre medier.

Det er imidlertid viktig å presisere at TV 2 mener at man ikke kan pålegge en plikt til å stille slikt materiale til rådighet for andre vederlagsfritt. Den aktuelle rettighetshaver bør uansett ha krav på gjengs pris for de aktuelle bruksrettighetene i lys av de investeringer som er gjort for å fremskaffe materialet.

Det er således etter TV 2s oppfatning, grunn til å skille mellom å sikre mediens grunnlag for nyhetsrapporteringen og den konkrete bruken av ellers vernet materiale som inngår i dette grunnlaget.

Å pålegge en plikt til å stille materialet gratis til rådighet for viderepublisering ville medføre at 'sekundære' nyhetsformidlere - som jo ikke gjør noen investering i materialet - får vesentlige inntekter bygget på andres investeringer. Vi viser iofs til den reguleringen man har for bilder i gjeldende åndsverkslov § 23 2. ledd og hensynene bak denne.

TV 2 mener således at fokus særlig må rettes mot å gi mediene adgang til selve kilden/arrangementet slik at nyhetsrapportering kan skje, samt å sikre de ikke tilstedeværendes grunnlag for i nyhetsrapporteringen for å viderebringe faktiske opplysninger fra arrangementet. Å gi medier som ikke selv ønsker å investere i rapporteringen en slags klipperett i andres materiale - som ofte er svært kostbart å produsere - uten at det betales noe for det er vi skeptiske til.

For TV 2 er det også et poeng at man her må prioritere ordinær nyhetsdekning. En løpende konkurrerende rapportering ut over dette, basert på rettighetshavers investeringer og materiale, som forringer mulighetene for å skape avkastning hos de som har tatt kostnadene, fremstår i beste fall som problematisk.

Til utkastet synes definisjonen av "major event" i beste fall å være løs. Slik den fremtrer vil jo ethvert "event" kunne bli "major" hvis en eller annen mediebedrift uttaler interesse. På den annen side er det nødvendig å sikre at innskrenkninger i retten til fri flyt av faktisk informasjon blir minst mulig.

I lys av det ovenstående anser TV 2 det som akseptabelt at det pålegges arrangørene en forpliktelse til ikke å sperre for normal nyhetsrapportering når eksklusivavtaler inngås. Videre bør det ikke uten saklig grunn etableres sperrer for mediens tilstedeværelse. Etableres slike

sperrer bør arrangørene pålegges plikt til å stille materialet for ordinær nyhetsrapportering til rådighet fra de som faktisk gis tilgang, (etablering av pooler). Arrangørene bør også hindres i å etablere avtalevilkår som begrenser kjøpernes rett til mot rimelig vederlag å stille materialet til rådighet for alminnelig nyhetsdekning i sitt territorium. Det bør videre vurderes å etablere en korresponderende "lånerett" til slikt materiale, men da mot betaling av gjengs pris for dette.

TV 2 ser det som naturlig å splitte forslaget slik at det fremgår tydeligere hvilke forpliktelser som påligger arrangøren mht å gi tilgang til/unnlate begrensninger i alminnelig nyhetsrapportering. Videre bør det fremgå hvilke rettigheter og forpliktelser arrangøren kan pålegge de som faktisk produserer materialet eller som kjøper det med bruksrett for større eller mindre områder, mht å stille materialet til rådighet for andre.

Avslutningsvis må det klart fremgå hvilke rettigheter de etterfølgende "nyhetsrapportørene" skal ha mht å bruk/videreoverdragelse av materialet.

For øvrig er TV 2 av den oppfatning at mediene generelt bør ha redaksjonell frihet til å benytte og lagre originalt materialet skapt av publikasjonen selv, på grunnlag av slik informasjon som utkastet omtaler.

Med vennlig hilsen
For TV 2 AS

Theo Jordahl
Adv.